

Villám Judit

A „Könyvtár, ami összeköt” ösztöndíjprogram utóbbi három éve

A Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke által létrehozott Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése című ösztöndíjprogram 2011-ben indult, és azóta minden évben meghirdették, általában nyolc határon túli és két magyarországi könyvtáros tölthetett egyidejűleg egy-egy hónapot az Országgyűlési Könyvtárban. Egy évekig tartó hagyományt elevenítünk fel most, amikor az utóbbi három évről beszámolót írunk, hiszen 2016-ig minden évben jelent meg interjú a résztvevőkkel vagy tudósítás a programról a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros lapjain.

A népszerű nevén „Könyvtár, ami összeköt” program fő célkitűzése, hogy támogassa a Kárpát-medencében a fiatal magyar könyvtárosok határokon átívelő szakmai tevékenységét, segítsen olyan személyi hálózat kialakításában, amely alkalmas különböző könyvtárszakmai kérdések gyors és hatékony megoldására, továbbá hozzájáruljon az anyanyelvi kultúra megőrzéséhez. Fontos cél az egy hónap alatt a tapasztalatcsere és az együttműködések kialakítása, valamint az anyországi és a határon túli könyvtári rendszer megismerése.

A program szakmai háttérét és intézményes kereteit az Országgyűlési Könyvtár biztosítja. A rendkívül színes program során az ösztöndíjasok minden évben betekintést nyernek az Országgyűlés munkájába, hivatalának működésébe. Megismerkednek különféle könyvtárakkal, látogatást tesznek különböző típusú közgyűjteményekben. Konferenciákon vesznek részt, szakmai előadásokat hallgatnak, és a magyar könyvtárügy legfontosabb szervezeteinek elnökei is fogadják őket. 2015 óta az ösztöndíjat elnyert könyvtárosok mellett budapesti könyvtárak

által delegált kollégák is részt vehetnek a programsorozaton. Ők a munkahelyük javaslatára ezt az intenzív továbbképzést nyújtó egy hónapos programsorozatot az ösztöndíjasokkal együtt töltik.

A program tartalma folyamatosan formálódik, módosul, ugyanis az ösztöndíjasok lezárásként készített beszámolóikban véleményezik és javaslatokat tesznek, hogy min változtassunk, amit azután beépítünk a következő évi programba. A fogadó könyvtárakban is sok minden változott az elmúlt kilenc év alatt, így a régebbi résztvevők teljesen más programon vettek részt, mint az utánuk következők. 2015 óta a résztvevők száma bővült a delegáltakkal, 2017-től pedig muzeológusoknak is kiírják a pályázatot. Mindezek arra ösztönöznek bennünket, hogy az állandó elemeken kívül, mint például az elmaradhatatlan országházi séta, folyamatosan változtassunk a programon. A könyvtáros szakma országos vezetőitől is kapunk ehhez segítséget, így például 2015-től már bekapcsolódhattak a résztvevők az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatába Egerben, Kecskeméten és Budapesten.

A programsorozat az utóbbi három évben is egy állandó elemmel, a szombat esti ismerkedéssel indult a Nemzeti Közszerződési Egyetem új kollégiumában – ahol az egyetem jóvoltából ösztöndíjasaink mindhárom évben elhelyezést kaptak –, majd a vasárnap délelőtti közös sétán az Orczy-kerttel, a Fűvészkerttel és az egyetem történetével ismerkedhettek meg a kollégák. Természetesen ezekben az években az ismerkedős programokhoz már a 2017-ben indult „Múzeum, határok nélkül” nyertes pályázói is csatlakoztak. Az egy hónapos ösztöndíj során több alkalommal is volt együttes programja a könyvtáros és muzeológus kollégáknak. Ilyen volt például az Országos Széchényi Könyvtárban vagy a Magyar Nemzeti Múzeumban tett látogatás, vagy a kétnapos szakmai kirándulás, amely szintén közös könyvtári és múzeumi programokkal volt tele. Nagyon fontos, hogy az azonos országból érkező, közgyűjteményben dolgozó kollégák itt Budapesten megismerkedhessenek egymással, hiszen akkor otthon is fenntarthatják a szakmai kapcsolatot.

Az első két nap a bemutatkozásé volt: az ösztöndíjasaink és a budapesti résztvevők húszperces előadásokat tartottak, melynek keretében ismertették régiójukat, könyvtárukat, munkájukat, valamint bemutatták pályázati anyagukat egymásnak és a fogadó könyvtárosoknak. Az állandó programelemhez tartozik, hogy a könyvtárosok megismerkedtek az Országgyűlési Múzeummal, a muzeológusok pedig az Országgyűlési Könyvtárral, azon belül is a Magyar Parlamenti Gyűjtemény dokumentumaival. A résztvevőket minden évben fogadták az Országgyűlés vezető tisztségviselői is.

A következő hetekben az Országgyűlés működése és az Országgyűlési Könyvtár munkájának alapos megismerése után, hét közben Budapest nagy könyvtáraiba látogattak el. A hétvégi egy- vagy kétnapos szakmai kirándulásoknál csak a helyszíneket említem. Jártak a program résztvevői Kecskeméten, Pannonhalmán,

Győrött, Szentendrén, Komáromban és Révkomáromban, Egerben, Sáropatakon, Sátoraljújhelyen, valamint Szegeden. És természetesen ezeken a településeken is meglátogatták a lehető legtöbb múzeumot és könyvtárat.

A programban többször részt vett könyvtárak: Országgyűlési Könyvtár (Budapest), Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár (Kecskemét), Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár (Eger), Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest), Piarista Központi Könyvtár (Budapest), Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár (Pannonhalma), Kisfaludy Károly Könyvtár (Győr), Országos Széchényi Könyvtár (Budapest), Könyvtári Intézet – Könyvtártudományi Szakkönyvtár (Budapest), Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár (Budapest), Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (Budapest), Országos Idegennyelvű Könyvtár (Budapest), Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár (Budapest), MTA Könyvtár és Információs Központ (Budapest), ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár (Budapest), A Kúria Tóry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára (Budapest).

Könyvtárosok és muzeológusok az Országházban (2018)

Köszönjük a fogadó könyvtáraknak, intézményeknek, hogy felejthetetlen élményekkel gazdagították a program résztvevőit!

Az ösztöndíjasok és a delegált kollégák beszámolójukban többnyire kiemelték, hogy nagyszerű könyvtáros továbbképzést kaptak, átfogóan megismerhették a magyar könyvtári rendszert: a meglátogatott nemzeti, szak-, felsőoktatási, és közkönyvtárak részletesen bemutatták működésüket, munkafolyamataikat, osztályaik tevékenységét, szolgáltatásaikat.

A program újdonsága volt, hogy több helyen könyvtárszakmai előadásokat is hallhattak, a Könyvtári Intézet pedig az utóbbi három évben félnapos továbbképzést szervezett az ösztöndíjas és delegált kollégák számára.

2018 őszén egy különleges programon vehettek részt a régi és az új „Könyvtár, ami összeköt” résztvevői, a Magyar Könyvtárosok VIII. Világtalálkozója keretében a 150 éves Országgyűlési Könyvtárat ünnepelték. A konferencia a múlt és jelen bemutatása mellett az európai kultúra és nemzeti örökség kérdéskörével is foglalkozott, több régi ösztöndíjas is előadott rajta. Életre szóló élmény volt, hogy az Országos Széchényi Könyvtárban megtekinthették a Hunyadi Mátyás trónra lépésének 550. évfordulója alkalmából rendezett corvinakiállítást is.

A program a magyar könyvtárosok szakmai kiteljesedését és együttműködését szolgálta, mely minden bizonnyal új ötletek, gondolatok megvalósítására ösztönzött valamennyi résztvevőt, magyarországi és határon túli kollégát egyaránt. Szakmai kapcsolatok, jó barátságok jöttek létre a határon túli és a budapesti résztvevők, illetve a vendéglátó könyvtárak könyvtárosai között. Sokat hallhattunk a határon túli kulturális igényről és a szakmai munkáról, az ottani könyvtárak nemzetmegetartó szerepéről is. Fontos, hogy könyvtáraikat népszerűvé tegyék, és ehhez sokféle program- és rendezvényötletet gyűjthettek. Sok jó gyakorlatot láttak a különböző könyvtárakban, konkrét ötleteket leshettek el, számtalan szakmai előadásból szereztek információkat, és a tapasztalatcsere lehetősége mellett új kapcsolatokkal is gazdagodhattak. Az ösztöndíjasok hazatértük után több alkalommal írtak a felvidéki és délvidéki helyi sajtóba és különféle online felületekre az ösztöndíjprogramról, illetve az Egyházi Könyvtárosok Egyesülésének Hírlevelében is lehetett már olvasni beszámolókat az utóbbi három év programjáról, élményeiről.

Az ösztöndíjasok névsora – 2017

- Bétéri Barbara – Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára, Debrecen
Dávid Adél – Sapientia EMTE, Kolozsvári Kar, Tonk Sándor Könyvtár, Kolozsvár (Erdély / Románia)
Gáti Georgina – Beregszász Járási Központosított Könyvtárhálózat 44. sz. Oroszi Községi Fiókkönyvtár, Beregszász (Kárpátalja / Ukrajna)
Hegyi Csilla Fruzsina – Szabó Magda Nagyközségi Könyvtár és Teleház, Szentmártonkátá
Nagy Erika – Jedlik Ányos Községi Könyvtár, Szimő (Felvidék / Szlovákia)
Popovics Erika – Községi Könyvtár, Zápszony (Kárpátalja / Ukrajna)
Poráczki Judit – Gyergyószentmiklósi Városi Könyvtár, Gyergyószentmiklós (Erdély / Románia)
Tóth Béla István – Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtári Intézet – Könyvtártudományi Szakkönyvtár, Budapest

Vinkó Attila – Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar könyvtára, Szabadka (Délvidék / Szerbia)

Weisz Szidónia Anna – Teleki-Bolyai Könyvtár, Marosvásárhely (Erdély / Románia)

Budapesti könyvtárak által delegált résztvevők:

Gály Tímea – Országos Idegennyelvű Könyvtár

Gujzer Zsuzsanna – BME, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár

Oroszi Hanna – Országos Széchényi Könyvtár

Parti Ádám – Országgyűlési Könyvtár

Reszegi Tünde – NKE, Államtudományi és Közigazgatási Kar, Kari Könyvtár

Schumann Kornél – Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Karinthy Frigyes Könyvtár

Szabó Katalin – KSH Könyvtár

Szabó Noémi – ELTE, Természettudományi Kar, Kari Könyvtár

Tankó Beáta – MTA Könyvtár és Információs Központ

Látogatás az Országos Széchényi Könyvtárban (2017)

Az ösztöndíjasok névsora – 2018.

Bak Ágnes – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet könyvtára, Kolozsvár (Erdély / Románia)

Illyés-Gulácsi Andrea – Szatmár Megyei Múzeum könyvtára, Szatmárnémeti (Erdély / Románia)

Kolumbán Melinda – Bod Péter Megyei Könyvtár, Sepsiszentgyörgy (Erdély / Románia)

Nyilas Csilla – Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Egyetemi Könyvtár, Marosvásárhely (Erdély / Románia)

Smidt Veronika – Községi Könyvtár, Szőgyén (Felvidék / Szlovákia)

Tóth Andrea – Párkányi Városi Könyvtár, Párkány (Felvidék / Szlovákia)

Ficze Tímea – Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar könyvtára, Újvidék (Délvidék / Szerbia)

Molnár István – II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Apáczai Csere János Könyvtár, Beregszász (Kárpátalja / Ukrajna)

Bús Péter János – Országos Idegennyelvű Könyvtár, Budapest

Takács Eszter Judit – Forum Hungaricum Nonprofit Kft., Budapest

Az utolsó fotó az Országgyűlési Könyvtárban (2018)

Budapesti könyvtárak által delegált résztvevők:

Rovács Barna – KSH Könyvtár

Hatnyi Pál László – NKE, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Kari Könyvtár

Simon Bernadett és Tampu Krisztián (megosztva) – Országos Széchényi Könyvtár

Szabó Károly – Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum

Zágoni-Bogsch Gergely – Országgyűlési Könyvtár

Az ösztöndíjasok névsora – 2019.

Derzsy Márk – KSH Könyvtár, Budapest

Diószegi Orsolya-Enikő – Kájoni János Megyei Könyvtár, Csíkszereda (Erdély / Románia)

Hegedűs Henriett – Forum Hungaricum Nonprofit Kft., Budapest

Jablonovszki Judit – Sapiientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Egyetemi Könyvtár Marosvásárhely (Erdély / Románia)

Jaczkovics Brigitta – Ungvári Római Katolikus Plébánia Könyvtára, Ungvár (Kárpátalja / Ukrajna)

Kraszulyák Orsolya – Újvidéki Apáczai Diákotthon könyvtára, Újvidék (Délvidék / Szerbia)

Szabó Enikő – Bod Péter Megyei Könyvtár, Sepsiszentgyörgy (Erdély / Románia)

Szászgáspár Imola Andrea – Maros Megyei Könyvtár, Marosvásárhely (Erdély / Románia)

Szentannai Katalin – Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár, Székelyudvarhely (Erdély / Románia)

Szöllősi Mónika – Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola könyvtára, Bodrogszerdahely, (Felvidék / Szlovákia)

*A győri „pötyös könyvtárban”
(Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Kisfaludy Károly Könyvtár, 2019)*

Budapesti könyvtárak által delegált résztvevők:

Bálint Dániel – Országgyűlési Könyvtár

Hevesi Daniella Edda – NKE, Egyetemi Központi Könyvtár

Orosz Adrienn – Országos Idegennyelvű Könyvtár

Tóth János Márk – KSH Könyvtár

Wallner Andor – Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Kőbányai Könyvtár

Zsidi Bernát – MTA Könyvtár és Információs Központ

*

Az ösztöndíjasok és a budapesti delegált résztvevők minden évben írásban összegzik a Budapesten töltött hetek szakmai tapasztalatait. Ezeket teljes terjedelmükben nem tudjuk közölni, de az ösztöndíjasok egyéni beszámolóinak egy-egy érdekes részlete nagyon tanulságos, és összességében visszaadja a program során szerzett élményt, benyomást, tapasztalatot; mindazt, amiért mindenképp érdemes a szervezésbe és a lebonyolításba fektetett munkát elvégezni.

2017

Az ösztöndíj időtartama alatt számos élménnyel és információval gazdagodtam. A kis közösség, amely itt kialakult a program során megismerkedett a hazai könyvtárak egy igen széles palettájával. Szinte minden területbe betekintést nyertünk, hiszen megyei, városi, egyházi, szak- és még fiókkönyvtárak működését is megnézhattuk. Az együtt töltött idő alatt a szakmai problémákat is meg tudtuk beszélni, megoszthattuk pozitív és negatív tapasztalatainkat. A rengeteg hely és a különböző gyakorlatok remek inspirációkat adhatnak a további munka során, nem beszélve arról, hogy az eddigi hivatalos aláírások már nem csak egy ismeretlen arcot takarnak. A kialakult kapcsolatok véleményem szerint a jövőben is megmaradnak mind a könyvtárosokkal, mind a muzeológus kollégákkal. Remélem, hogy a későbbiekben is lesz lehetősége a fiatal könyvtárosoknak az egymással való megismerkedésre és ezáltal a szakmai fejlődésre is. (Bétéri Barbara)

Gyorsan elrepültek a napok, hetek. Annyi mindent láttunk, tapasztaltunk és tanultunk az egy hónap alatt, hogy lehetetlen lenne mindent mondatba foglalni vagy akár egy legmeghatározóbb élményt kiemelni. Mára már csapattá kovácsolódott a tíz ösztöndíjas és kilenc delegált budapesti kolléga. A tapasztalatcsere a programok után is folytatódott. Községi fiókkönyvtáros kollégáink elhivatottsága, energiája mindenképpen irigylésre méltó. Sok hasznos ötletet gyűjtöttem össze a könyvtárakban, amelyeket igyekezni fogok beültetni a mindennapi munkámba. Ugyanakkor leghasznosabbnak a kétnapi munkavégzést tartottam, ahol igazán elmélyülhettünk az általunk érdekelt munkaterületek részleteibe. Az itt megszerzett tudást mindenképpen hasznosítani fogom. (Dávid Adél)

A pályázat megnyerésétől fogva tudatosult bennem, hogy az itt töltött egy hónap alatt tanulni akarok. Érdeklődéssel figyeltem azokat a nagy könyvtárakat, melyekben óriási összehangolás kell: a munkatársak egymáshoz való viszonyától kezdve a könyvek és periodikák feldolgozásán át az olvasó kiszolgálásáig. Bete-

kintést nyerhettem nagy múltú könyvtárak kulisszatitkaiba, és olyan technikákkal ismerkedtem meg, melyekről otthon még nem is hallottam. Értem ezalatt a restaurátori műhely munkáját, a digitalizálás folyamatát is többek között.

(Gáti Georgina)

Előzetes várakozásaim beigazolódtak, nagyon tartalmas és hasznos programokkal teli négy hét áll mögöttem és a többi ösztöndíjas, valamint delegált tagokból álló, mára már összekovácsolódott csapat mögött. Az elmúlt hónap rengeteg élménnyel szolgált, talán legmeghatározóbbat nem is tudnék kiemelni. Sok elhivatott, újtó, naprakész könyvtáros kollégát ismerhettem meg. Lehetőség nyílt betekinteni az adott könyvtár mindennapi működésébe, például a kecskeméti megyei könyvtárban, ahol bekapcsolódhattunk az Országos Könyvtári Napok rendezvényeibe, valamint az egyik fiókkönyvtárában könyvtári órán való részvételre is sor kerülhetett. A budapesti Terézvárosi Gyermekkönyvtárban eltöltött nap, a fiókkönyvtár-vezető lelkesedése és rendezvényeik, gyakorlataik megismerése, valamint a Selye János Egyetem könyvtárának fiatalos csapata, egyedi, humoros plakátjai és tájékoztatói sok ötletet és inspirációt nyújtottak. (Hegy Csilla)

A négy hét nagyon gyorsan eltelt. Az első kicsit dőcögve bár, de az utána következők szinte elrohantak, és arra döbbsentem rá, hogy a programnak hamarosan a végéhez érteztünk. Sok szép élménnyel gazdagodtam, ami számomra felülmúlta a várakozásaimat, hogy láthattam néhányat az ősnymtatványok közül eredeti formájukban, kódexeket és olyan értékes könyveket, amelyek nem mindennapos kincsek. Lenyűgözött az a sok, hatalmas, gyönyörű épületekben lévő könyvtár, amelyeket láthattam, és örvendeztem, amikor lehetőségem nyílt egy hasonló kis könyvtár munkásságának és nehézségeinek megismerésére, mint amilyenben én is dolgozom. Rengeteg ötletet kaptam, amit igyekszem majd megvalósítani én magam is, mert megmutatták, hogyan lehetséges olyan kis könyvtárat sikeresen működtetni, amely nem a város központjában és pompájában élvezzi az olvasók látogatását, hanem egy kis mellékutcácskában szervezi a szebbnél szebb programokat. (Nagy Erika)

Minden program nagyon szuper és változatos volt. Mindegyiket nagyon élveztem, a lépcsők megmászásától a száraz tényekig bezárólag. A könyvtári programok közül a szakmai tapasztalatszerzést emelném ki, amit az FSZEK Terézvárosi Gyermekkönyvtárban szereztem. Kaszás Veronika könyvtárvezető által betekintést nyertem gyönyörű, kreatív, meghitt, családias hangulatú (és még sorolhatnám) könyvtárába. Itt én is szívesen lennék gyerek. Minden egyes programjával, tetteivel a gyermekek jólétét, tudását igyekszik jobbá tenni. Egy olyan közösség mozgatórugója, ami biztos pontot nyújt számukra és számomra is. (Popovics Erika)

A napokban arról beszélgettünk a többiekkel, hogy milyen kevés annak az esélye, hogy még valaha ebben a formában találkozunk. Mind haza megyünk, visszük az emlékeinket, de lesz egy biztos pont, ahol tudjuk, hogy megtaláljuk azokat az embereket, akikkel egy hónapot együtt töltöttünk messze az otthonunktól. Ez a biztos pont a „Könyvtár, ami összeköt” Facebook-oldala. Minden egyes tagja ennek a csoportnak egy kicsit több, ezek az emberek különlegesebbek, mint más, mert van bennünk valami közös, az, hogy mind megtapasztaltuk milyen ezen a programon részt venni. (Poráczki Judit)

Óriási közösségformáló ereje van a programnak, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy már az első nap közösséggé kovácsolódtunk és ez folyamatosan kitartott, egészen a negyedik hét végéig, s reméljük talán azon is túl. Mindemellett olyan átfogó kép alakult ki bennünk a magyarországi könyvtárak helyzetéről, amit aligha pótolhatna néhány egyetemi kurzus. Ha rajtam múlna, a felsőoktatási könyvtáros képzésbe is beillesztenék egy ehhez hasonló programot, ugyanis a személyes tapasztalatok, az élmények elmélyíthetők, és jócskán kiegészíthetők a könyvekből megszerzett tudást. (Tóth Béla István)

Legmeghatározóbb szakmai élményeim azok voltak, amikor Fodor Péter, a budapesti Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója és Ramháb Mária, a kecskeméti Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár megyei könyvtárigazgatója a könyvtárunk bemutatása során világosan és egyértelműen elmagyarázták, hogy egy intézmény megfelelő működéséhez mi minden szükségeltetik. Ritkán lát az ember ennyire tapasztalt, céltudatos és lelkes vezetői személyiségeket, akik a könyvtárosi szakma szükségességét és szépségét kiemelve erősítik meg a fiatal könyvtárosok szakmai „hitvallását”. (Vinkó Attila)

A konkrét tudás szintjén pedig ugyancsak rengeteget fejlődhattunk, számomra a leghasznosabb az volt, hogy olyan adatbázisokról hallhattam, amelyeket eddig nem ismertem, viszont a munkám elvégzéséhez, az olvasók, kutatók tájékoztatásához nagyon hatékonyak lesznek. Ilyen például az iskolai értesítőkre vonatkozó bibliográfiák, az MTA REAL repozitóriuma, az UNITAS vagy az ISTC. Továbbá, hogy a katalogizáláshoz új ismereteket szerezhettem, és ötleteket meríthettem, hogy a látottakból mit lehetne otthon is alkalmazni. (Weisz Szidónia)

2018

A programfelelős „triumvirátus” (nem csak férfikról van szó!) lenyűgözött hozzáállásával, szolgálatkészségével, pontosságával, figyelmességével. Három egymástól teljesen különböző típusú ember összefogása a közös cél érdekében igazán példamutató értékű. Kellő diplomáciával, odaadással, lelkiismerettel, komolysággal, de jó humorral végezték a felvállalt, vagy rájuk bízott feladatot értünk. Az összekovácsolódtunk, az együttműködés nehézségein túljutott munkaközösség jól bejáratott rendszerben szorgoskodott. (Bak Ágnes)

A programban számomra a legmeghatározóbb élmény volt, hogy szakmai kapcsolatokat köthettem, azt gondolom, hogy ezek a kollegiális kapcsolatok a jövőben is nagyon jól fognak működni. Új embereket ismerhettem meg, ez a program nélkül nem valósulhatott volna meg. A szervezett programok közül a legjobban a könyvtárlátogatások tetszettek, az, hogy megismerhettük, hogy milyen struktúra szerint épülnek fel ezek az intézmények. Történelemszerűen még a könyvtáráépületek története, az épületbejárások is lenyűgöztek. (Bús Péter)

Mindannyian más közegből, más típusú könyvtárból és többnyire más országból érkeztünk, ahol más a rendszer, különböznek a helyi törvények. Nagyon sok szép intézményt, könyvtárat látogattunk meg az elmúlt egy hónapban, minden információt kincsként raktározok el, és ha mindent nem is hasznosíthatunk munkánk révén, a megszerzett információ és tudás hatalmas értéket jelent. Hatalmas öröm és élmény volt számomra látni és megtapasztalni, hogy mennyi hivatástudattal rendelkező könyvtáros dolgozik közöttünk és ez a tapasztalat csak még inkább megerősít abban, hogy érdemes és kiváltság ebben a szakmában dolgozni, könyvtárosnak lenni. (Illyés-Gulácsi Andrea)

Azt hiszem, hogy az volt az ösztöndíjprogram legfőbb célja, hogy minél jobban megismerjük egymást, illetve hogy erős kapocs alakuljon ki köztünk. Magyarok vagyunk, de mégis mindenki egy kicsit más is, és mi ezt nagyon élveztük. Mindenki hozott valamit magával a saját országából. Például egy dolog megnevezését többféleképpen hallani igen mókás tud lenni. Minket, résztvevőket, már biztosan összeköt egy kapocs, és rajtunk keresztül a munkánkat, munkahelyünket is. (Ficze Tímea)

Nagyon sokat kaptam, amit nem lehet mutatókban mérni, de a sok ötlet, gondolat, amit minden nap összeszedtem, talán nem is tudatosul, de mikor használnom kell, biztos vagyok benne, hogy rögtön fog aktivizálódni, s akkor fog tudatosulni, hogy az ötlet honnan is jött. Most hirtelen csak kapkodjuk a fejünket, a sok jó ötlet lenyűgöz, kis lámpákat kapcsol fel bennünk, de majd minden leülepszik, megtalálják lassan a helyüket, beépül gondolkodásunkba, s majd kivirágzik. (Kolumbán Melinda)

Az itt eltöltött négy hét alatt rengeteg új élmény, csodás dolog történt velem, így meghatározni mi volt az, ami legmeghatározóbb igen nehéz feladat. Számomra talán az a legmeghatározóbb, amit több helyen is elmondtak mint a könyvtár jövője. Az, hogy a könyvtár át kell alakuljon, és hogyan kell átalakuljon. Emellett nagyon meghatározó volt látnom a technikai vívmányokat, melyeket a könyvtár szolgálatára terveztek, vagy éppen használnak fel. Sosem fogom ezt a programot elfelejteni, és nem csak azért, mert tanultunk, vagy mert bejártuk a nevezetességeket, amiket sorolhatnék, de magukban mit sem érnének. Sokkal inkább azért lesz számomra felejthetetlen a program, mert nem csak barátokat szereztem,

de bebizonyosodott, hogy a könyvtár mint olyan, nem csak intézményként tud közösséget szervezni, hanem intézményeket átívelve is képes egymástól teljesen különböző gondolkodásmódú, több száz kilométerre élő emberekből is egy egységes egészet, egy közösséget kovácsolni, függetlenül nemtől, kortól, vallási nézetektől, és minden egyébtől. (Molnár István)

A programot teljes egészében egy nagyszerű dolognak tartom, úgy gondolom egy tartalmas, információdús program volt, amelyben mindenki megtalálhatta saját maga számára a hozzá szóló részeket, illetve választ kapott a benne felmerülő kérdésekre. Személy szerint azok a programok fogtak meg leginkább, amelyek gyakorlati részt is tartalmaztak, vagyis az intézmény, könyvtár körbevezetés alatt történő bemutatás, előadás, és az interaktív előadás... (Nyilas Csilla)

Hatalmas élmény volt az eltelt négy hét. Eleve kiváltságosnak érzem magam azért, hogy községi könyvtárosként, egy körülbelül kétezer-négyszáz lelket számláló településről, határon túli magyarként lehetőségem adódott részt venni ezen ösztöndíjprogramban, melynek során:

- gazdagabb lettem húsz ember barátságával, akik a program rendszeres résztvevői voltak;
- tapasztalat- és információcserére (kölcsonös ismeretátadás és -szerzés) tehettem szert;
- betekintést nyerhettem az anyaországi és a határon túli magyar könyvtárak rendszerébe;
- hogy kapcsolatokat, közösséget és barátságot építhettem nemcsak a szakma területén;
- megismerhettem különféle (szak)könyvtárak működését;
- rengeteg inspiratív ötletet, követendő mintát és példát szívhattam magamba;
- jó volt látni, hogy bár különböző könyvtártípusból érkeztünk, mégis van bennünk valami közös, ez pedig a könyvek és az olvasók szeretete, melyet egyetemes kultúránk tart össze. (Smidt Veronika)

Az ösztöndíjprogram kezdetén elhangzó előadások is izgalmasak voltak, és számos újdonságot tartalmaztak. Az ösztöndíjasoktól nyolc határon túli intézmény ismertetése hangzott el a kisebb községi könyvtártól kezdve a felsőoktatási könyvtárakig. A határon túli gyűjtemények tevékenységéről, mindennapjairól szóló diskurzus igazi kuriózum a hazai könyvtáros szakmán belül, hiszen ezen információk a magyarországi konferenciákon, szakmai napokon nem hangzanak el, illetve csak elvétve. (Takács Eszter Judit)

Számomra ez a program egy életre szóló tapasztalat és inspiráció volt, mely évekig elősegíti munkámat. Az egri, kecskeméti, győri könyvtárlátogatások alatt rá kellett jönnöm arra, hogy a klasszikus könyvtármodell már nem működik. A könyvtárnak közösségi térré kell átalakulnia, ahol az elsődleges mindig az ol-

vasó és annak igényei. Nagyobb mértékben kell nyitni a rendezvények felé. Több előadást, előadásorozatot, kurzust beengedni a könyvtár tereibe, melyre igény és kereslet van. Nagyon fontos a közösségi tér kialakítása és az, hogy a könyvtáros szakmailag felkészült legyen. Nagyobb mértékben kell nyitni a közösségi oldalak felé. (Tóth Andrea)

2019

A program számomra leginkább azért volt fontos, mert a meglátogatott intézmények munkáját megismerve számos olyan jó gyakorlatot és ötletet láttam, amelyet haza tudok vinni a saját könyvtáramba. [...] A főváros és az ország különböző közgyűjteményeinek közelebbről való megismerése segített abban is, hogy jobban el tudjam helyezni a saját könyvtáramat a hazai könyvtári rendszeren belül. A vidéki „kirándulásaink” során még nyilvánvalóbbá vált számomra, hogy a hazai közgyűjtemények előtt álló egyik legégetőbb kihívás állományuk digitalizálása és elektronikus úton való hozzáférhetővé tétele. Ennek kapcsán is számos izgalmas példát láthattunk arra vonatkozóan, hogy milyen módokon próbálnak eleget tenni ennek a feladatnak a megismert könyvtárak. (Derzsy Márk)

Summa summarum, örülök, hogy részese lehettem a Könyvtár, ami összeköt nevű egy hónapos programnak, sokat gazdagodtam, nemcsak tudás szempontjából, hanem valóban olyan ablakok nyíltak ki, amelyek eddig tulajdonképpen nem is voltak jelen. Örülök annak is, hogy új könyvtáros kollégákat ismerhettem meg, és hogy barátságok alakultak ki az együtt eltöltött idő folyamán. Köszönöm! (Diószegi Orsolya)

A program során különböző könyvtári kultúrákból érkező, eltérő szakmai háttérrel rendelkező kollégák szerveződünk valódi közösséggé olyan speciális környezetben, melyre a program nyújtotta lehetőség nélkül, ebben a formában nem lett volna esélyünk. A magyar könyvtárügyet környező és hozzá kapcsolódó, de eltérő könyvtári rutint ismerhettük meg, annak közvetlen tapasztalótól, ezáltal alakítva saját képünket a mindenkor hazai szakmai életet illetően is. (Hegedűs Henriett)

A program egyik nagy előnye, hogy betekintést nyerhetünk Magyarország legfontosabb könyvtárainak munkamenetébe, illetve a csoporttársaink könyvtárait is megismerhetjük. Ez az egyik legbecsülendőbb a programban, hogy lehetőségünk van egymás munkakörét megismerni, illetve megismerjük az adott országban rejlő lehetőségeket, kultúráját. (Kraszulyák Orsolya)

A második hétvégét Sárospatakon töltöttük, itt találkoztunk korábbi ösztöndíjasokkal Kárpátaljáról. Érdekes volt hallani, hogy számukra mit jelentett részt venni ebben a programban, és közben világossá vált számomra, hogy ennek az ösztöndíjnak mindenki számára más a hozadéka, másért jó, másért fontos. Ne-

kem leginkább az emberi kapcsolatokért, azért, hogy szakmában dolgozó lelkes és fantasztikus embereket ismerhettem meg. Ugyanakkor megismerhettem a magyar szaknyelvet is. (Jablonovszki Judit)

Az eltelt négy hétben számos könyvtárat látogattunk meg Budapesten és vidéki városokban egyaránt, ezáltal rengeteg hasznos ötlettel lettünk gazdagabbak. Ha ki kellene emelnem ezekből párat, akkor biztosan az Országgyűlési Könyvtárral kezdeném, ahol a profizmus és a szakmaiság mellett azzal is szembesültem, hogy az a legszerencsésebb, ha a „könyvtárosság” elsősorban hivatástudattal párosul, hiszen akkor minden elénk gördülő feladatot könnyebben oldhatunk meg. (Jaczkovics Brigitta)

Azok a könyvtárséták nyerték el a leginkább a tetszésemet, ahol válaszokat kaptam arra a kérdésemre, hogy miként, milyen módokon lehet egy – talán nem is ezzel a szándékkal épült – teret igazi közösségi terré alakítani. [...] Örömmel töltött el, hogy csak úgy belecsöppenhettem egy könyvtár egy átlagos(an zsúfolt) napjába, ahol azt figyelhettem meg alaposan, ahogyan minden a maga megszokott medrében folyik. Okosan, szinte önerőből kitalált közösségi helyszín benyomását keltette ez a könyvtár bennem, számos olyan elemmel, kreatív megoldással, amely testre szabva, otthon is hasznunkra válhat. Illetve szerettem volna az itt dolgozó könyvtáros kollégák ragyogó energiájából legalább egy kis batyura válót elcsenni. (Szabó Enikő)

Az ösztöndíj során lehetőség nyílt rengeteg raktárhelyiséget, olvasótermet, be rendezéseket, reklámanyagot megtekinteni, ami számomra mind nagyon hasznos lehet a jövőbeli munkámban. Alkalmunk nyílt az egymás közötti tapasztalatcserére is, innen is értékes információkat raktározva el. (Szászgáspár Imola)

Nem utolsósorban, ezen a pályázaton részt venni, azért is jó, hogy az ember kilépjön a komfortzónájából, felrázza magát, cselekvésre készítse, mert a hétköznapiakban hajlamosak vagyunk beszürkülni és ellustulni. Szeretném, ha minden kolleganőm eljönne és részt venne egy ilyen programban. Biztos vagyok benne, hogy hasznos lenne számukra is, és jobban, szorosabban tudnánk a jövőben együtt dolgozni. (Szentannai Katalin)

Gyakorlati képzés volt, ahol könyvtárakat látogattunk meg. Egyediségről és hatékonyságról tanúskodtak. Az ösztöndíjprogram széleskörűen és változatosan dolgoztatta meg a részt vevő könyvtári közösséget, mely napról napra teljesítette és érdeklődéssel, elhivatottsággal fogadta a könyvtárakban folyó munka világát. Kérdéseinkkel bátran fordulhattunk az Országgyűlési Könyvtár dolgozói felé, mindenre választ kaptunk. (Szöllösi Mónika)

A cikkben látható képeket az Országgyűlési Könyvtár munkatársai készítették.